

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 25-ԻՆ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ԵՎՐԱՍԻԱ-ԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐ ԱՆԴԱՄ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՄԻ ԿՈՂՄԻՑ, ԵՎ ՍԵՐԲԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ՝ ՄՅՈՒՍ ԿՈՂՄԻՑ, ՄԻՋԵՎ ԱԶԱՏ ԱՌԵՎՏՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

2 մարտի 2021թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Է. Շաթիրյանի, Ա. Պետրոսյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ Վ. Սիմոնյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2019 թվականի հոկտեմբերի 25-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության և իր անդամ պետությունների՝ մի կողմից, և Սերբիայի Հանրապետության՝ մյուս կողմից, միջև

ազատ առևտրի մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2020 թվականի դեկտեմբերի 10-ի N 2011-Ա որոշմամբ 2019 թվականի հոկտեմբերի 25-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության և իր անդամ պետությունների՝ մի կողմից, և Սերբիայի Հանրապետության՝ մյուս կողմից, միջև ազատ առևտրի մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու նպատակով դիմել է Սահմանադրական դատարան: Հիշյալ որոշումը Վարչապետը Սահմանադրական դատարան է ներկայացրել 2020 թվականի դեկտեմբերի 16-ին:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2020 թվականի դեկտեմբերի 16-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա այլ փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. «Եվրասիական տնտեսական միության և իր անդամ պետությունների՝ մի կողմից, և Սերբիայի Հանրապետության՝ մյուս կողմից, միջև ազատ առևտրի մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2019 թվականի հոկտեմբերի 25-ին Մոսկվայում՝ Կողմերի տնտեսական զարգացման արագացման, արտադրության և ֆինանսական կայունությանը հասնելու համար փոխադարձ ազատ առևտրի և տնտեսական հարաբերությունների ընդլայնման ու զարգացման նպատակով:

2. Համաձայնագիրն ունի վերջինիս անբաժանելի մաս կազմող հինգ հավելվածներ՝ Հավելված 1. «Ապրանքների ցանկ, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հանումներ ազատ առևտրի ռեժիմից Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետություններից Սերբիայի Հանրապետության մաքսային տարածք ներմուծելու ժամանակ», Հավելված 2. «Ապրանքների ցանկ, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հանումներ ազատ

առևտրի ռեժիմից Սերբիայի Հանրապետությունից Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային տարածք ներմուծելու ժամանակ», Հավելված 3. «Ապրանքների ծագման երկիրը որոշելու կանոններ», Հավելված 4. «Դրույթներ հակազնագցման ուսումնասիրությունների ընթացքում նորմալ արժեքի որոշման մասին» և Հավելված 5. «Վեճերի լուծում»: Հավելված 3-ն իր հերթին բաղկացած է երկու հավելվածից՝ Հավելված 1. «Ապրանքի ծագման մասին հավաստագիր (CT-2 ձև) և ծագման հավաստագրի լրացուցիչ թերթի ձևաթուղթ» և Հավելված 2. «Ապրանքի ծագման մասին հայտարարագիր»:

3. Համաձայնագրի կատարման համար պատասխանատու մարմիններն են Էկոնոմիկայի նախարարությունը, Արտաքին գործերի նախարարությունը, Արդարադատության նախարարությունը, Ֆինանսների նախարարությունը, Պետական եկամուտների կոմիտեն, Կենտրոնական բանկը, Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը և Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմինը:

4. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

4.1. Համաձայնագրի և Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության ստեղծման մասին 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Մարաբեշի Համաձայնագրի (այսուհետ՝ «ԱՀԿ համաձայնագիր») դրույթների միջև անհամապատասխանության դեպքում (ԱՀԿ համաձայնագրի տվյալ դրույթը գերակայում է այդպիսի տարբերության մասով) անհապաղ խորհրդակցել Կողմերի հետ փոխադարձ ընդունելի լուծում գտնելու նպատակով (Հոդված 3),

4.2. չկիրառել մաքսատուրքեր և մաքսատուրքերին համարժեք նշանակություն ունեցող ցանկացած վճարներ սերբական ծագում ունեցող ապրանքների ներմուծման համար կամ ներմուծման հետ կապված, եթե Համաձայնագրով այլ բան նախատեսված չէ (Հոդված 4, կետ 1),

4.3. մաքսատուրքերը և մաքսատուրքերին համարժեք ցանկացած վճարները կիրառել այն ապրանքների նկատմամբ, որոնք նշված են Համաձայնագրի 1-ին և 2-րդ Հավելվածներում, և այդպիսի մաքսատուրքերն ու վճարները կիրառել ՄԱԳՀ 1994-ի I հոդվածում սահմանված՝ առավել բարենպաստության ռեժիմի գործելու պայմաններին համապատասխան (Հոդված 4, կետ 3),

4.4. արտահանման մաքսատուրքերի կիրառումը կարգավորել Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ու այլ նորմատիվ իրավական ակտերի և ԱՀԿ համաձայնագրի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան պարտավորությունների համաձայն (Հոդված 4, կետ 4),

4.5. ապահովել ապրանքների ներմուծման կամ արտահանման համար կամ դրանց առնչվող բոլոր վճարների և վճարումների համապատասխանությունը ՄԱԳՀ 1994-ի VIII հոդվածին (Հոդված 6),

4.6. տրամադրել ազգային ռեժիմ սերբական կողմի ապրանքների նկատմամբ ՄԱԳՀ 1994-ի III հոդվածին համապատասխան (Հոդված 8),

4.7. համագործակցել և տեղեկատվություն փոխանակել սերբական կողմի հետ՝ ստանդարտների, տեխնիկական կանոնակարգերի, չափագիտության, շուկայի վերահսկողության և համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերի՝ ներառյալ՝ հավատարմագրման, փորձարկման և սերտիֆիկացման վերաբերյալ՝ իրենց համապատասխան համակարգերի փոխըմբռնումը բարելավելու և իրանց միջև ցանկացած տեխնիկական արգելքների առաջացումը կանխելու նպատակով (Հոդված 9, կետ 1),

4.8. Համաձայնագրի դրույթների իրագործման նպատակներով խրախուսել ստանդարտացման, տեխնիկական կանոնակարգերի, չափագիտության, շուկայի վերահսկողության, համապատասխանության գնահատման, ներառյալ՝ հավատարմագրման, փորձարկման և սերտիֆիկացման ընթացակարգերի համար պատասխանատու՝ Հայաստանի Հանրապետության և սերբական կողմի լիազոր մարմինների կամ հաստատությունների միջև երկկողմ համագործակցությունը (Հոդված 9, կետ 2),

4.9. որպես ներմուծող կողմ՝ ապահովել, որ արտադրանքի պարտադիր պահանջներին համապատասխանության գնահատման պահանջները և մեթոդները սահմանվեն Հայաստանի Հանրապետության պատասխանատու մարմինների կամ հաստատությունների կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կիրառելի օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի համաձայն և ԱՀԿ համաձայնագրի 1A հավելվածում պարունակվող՝ Առևտրում տեխնիկական արգելքների մասին համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան (Հոդված 9, կետ 4),

4.10. փոխընդունելի լուծում գտնելու համար համաձայնել Համատեղ կոմիտեի շրջանակներում անցկացնել տեխնիկական խորհրդատվություններ, եթե սերբական կողմը կհամարի, որ հայկական կողմը ձեռնարկել է այնպիսի միջոց, որը մեծ հավանականությամբ կստեղծի կամ արդեն ստեղծել է ավելորդ խոչընդոտ առևտրում (Հոդված 9, կետ 5),

4.11. սերբական կողմի գրավոր հարցման դեպքում պատշաճ ժամկետում տրամադրել տեղեկատվություն սանիտարական և բուսասանիտարական միջոցներին վերաբերող ցանկացած հարցով, որն առաջացել է կամ կարող է առաջանալ փոխադարձ առևտրում (Հոդված 10 , կետ 3),

4.12. փոխընդունելի լուծում գտնելու համար համաձայնել Համատեղ կոմիտեի շրջանակներում անցկացնել տեխնիկական խորհրդատվություններ, եթե սերբական կողմը կհամարի, որ հայկական կողմը ձեռնարկել է այնպիսի միջոց, որը մեծ հավանականությամբ կստեղծի կամ արդեն ստեղծել է քողարկված սահմանափակում առևտրում (Հոդված 10, կետ 4),

4.13. ապրանքների ծագումը որոշել Համաձայնագրի 3-րդ հավելվածում պարունակվող Ապրանքների ծագման երկիրը որոշելու կանոնների հիման վրա (Հոդված 11),

4.14. Համաձայնագրում ոչինչ չմեկնաբանել որպես Համաձայնագրի 13-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված՝ միջոցների ձեռնարկումը կամ կիրառումը խոչընդոտող՝ պայմանով, որ այդ միջոցները չեն կիրառվում այնպիսի կերպով, որը կարող է հանգեցնել հավասար պայմաններում գործող Կողմերի միջև կամայական կամ

չարդարացված խտրականության կամ միջազգային առևտրում քողարկված սահմանափակման (Հոդված 13, կետ 1),

4.15. Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չմեկնաբանել որպես ցանկացած Կողմին ներկայացվող՝ որևէ տեղեկատվություն տրամադրելու պահանջ, որի բացահայտումը նա համարում է իր անվտանգության էական շահերին հակասող կամ Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չմեկնաբանել որպես ցանկացած Կողմին՝ այնպիսի գործողություններ նախաձեռնելուն խոչընդոտող, որոնք նա համարում է անհրաժեշտ իր անվտանգության էական շահերի պաշտպանության համար՝ կապված տրոհվող նյութերի կամ այն նյութերի հետ, որոնցից դրանք արտադրվում են, կապված զենքի, զինամթերքի և ռազմական նշանակության արտադրանքի առևտրի, ինչպես նաև այլ ապրանքների և նյութերի առևտրի հետ, որն իրականացվում է անմիջապես կամ միջնորդավորված՝ զինված ուժերի մատակարարման նպատակների համար, որոնք նախաձեռնվում են պատերազմի կամ միջազգային հարաբերություններում այլ արտակարգ իրավիճակների ժամանակ, կամ Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չմեկնաբանել որպես ցանկացած Կողմին՝ ցանկացած գործողություններ ձեռնարկելուն խոչընդոտող, որոնք, ի կատարումն Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրությամբ ստանձնած իր պարտավորությունների, ձեռնարկվում են միջազգային խաղաղության և անվտանգության պահպանման համար (Հոդված 14),

4.16. Համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված կարգով ներմուծման սահմանափակման միջոցների ընդունման պարագայում անհապաղ ծանուցել սերբական կողմին՝ վճարային հաշվեկշռի ապահովման համար այդպիսի միջոցների գործողության դնելու մտադրության և դրանց կիրառման և դադարեցման ժամանակացույցի մասին (Հոդված 15, կետ 2),

4.17. ընդունել մտավոր սեփականության իրավունքի պահպանման կարևորությունը և ապահովել մտավոր սեփականության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի, որոնց կողմ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետությունը, համարժեք և արդյունավետ իրագործումը, և որպես ԱՀԿ համաձայնագրի 1C հավելվածում պարու-

նակվող՝ Մտավոր սեփականության իրավունքների՝ առևտրին առնչվող հայեցակետերի մասին համաձայնագրի (այսուհետ՝ ԹՐԻՓՍ համաձայնագիր) կողմ, վերահաստատել դրանով սահմանված՝ Հայաստանի Հանրապետության պարտավորությունները (Հոդված 16, կետ 2),

4.18. սերբական կողմի քաղաքացիների նկատմամբ կիրառել ոչ պակաս բարենպաստ ռեժիմ, քան այն ռեժիմը, որ կիրառվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքի պահպանության առումով՝ ԹՐԻՓՍ համաձայնագրի 3-րդ և 5-րդ հոդվածներում նախատեսված դրույթներին և բացառություններին համապատասխան (Հոդված 16, կետ 3),

4.19. սերբական կողմի քաղաքացիների նկատմամբ կիրառել ոչ պակաս բարենպաստ ռեժիմ, քան այն ռեժիմը, որը կիրառվում է ցանկացած այլ երկրի քաղաքացիների նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքի պահպանության առումով՝ ԹՐԻՓՍ համաձայնագրի դրույթներին, մասնավորապես՝ դրա 4-րդ և 5-րդ հոդվածներին համապատասխան (Հոդված 16, կետ 4),

4.20. ձգտել Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան օրենքներում և այլ նորմատիվ իրավական ակտերում ապահովել մտավոր սեփականության իրավունքի պահպանման նույն մակարդակ նախատեսող դրույթներ, ինչպիսին նախատեսված է ԹՐԻՓՍ համաձայնագրի 41-ից 50-րդ հոդվածներում՝ այդպիսով թույլ տալով արդյունավետ միջոցների կիրառումը Համաձայնագրում ընդգրկված՝ մտավոր սեփականության իրավունքի ցանկացած խախտման դեպքում, ինչպես նաև ապահովել անբարեխիղճ մրցակցությունից արդյունավետ պաշտպանություն Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի և Արդյունաբերական սեփականության պահպանության մասին 1883 թվականի մարտի 20-ի Փարիզյան կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածի համաձայն (Հոդված 16, կետ 5),

4.21. համագործակցել սերբական կողմի հետ մտավոր սեփականության հետ կապված հարցերով և սերբական կողմի հարցմամբ անցկացնել փորձագետների խորհրդակցություններ այդպիսի հարցերի շուրջ, մասնավորապես՝ մտավոր սեփակա-

նության իրավունքի ներդաշնակեցման, վարչարարության և պաշտպանության վերաբերյալ՝ գոյություն ունեցող կամ ապագա միջազգային կոնվենցիաների առնչությամբ գործունեության վերաբերյալ և ԱՀԿ-ի, Մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպության նման միջազգային կազմակերպություններում գործունեության վերաբերյալ, ինչպես նաև մտավոր սեփականության հարցերով երրորդ կողմերի հետ Հայաստանի Հանրապետության և Սերբիայի հարաբերությունների վերաբերյալ հարցերի շուրջ (Հոդված 16, կետ 6),

4.22. կիրառել գլոբալ հատուկ պաշտպանական միջոցները ՄԱԳՀ 1994-ի XIX հոդվածի դրույթներին և ԱՀԿ համաձայնագրի 1A հավելվածում պարունակվող՝ Հատուկ պաշտպանական միջոցների մասին համաձայնագրին (պաշտպանական միջոցների համաձայնագիր) համապատասխան՝ հաշվի առնելով Համաձայնագրի 19, 20 և 22-րդ հոդվածների դրույթները (Հոդված 19, կետ 2),

4.23. գլոբալ հատուկ պաշտպանական միջոց կիրառելու մտադրության դեպքում անհապաղ սերբական կողմին ուղղել գրավոր ծանուցում, որը պարունակում է ուսումնասիրության սկզբի, ուսումնասիրության արդյունքում կատարած նախնական և վերջնական եզրահանգումներին վերաբերող ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվություն (Հոդված 19, կետ 4),

4.24. Համաձայնագրի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված երկկողմ պաշտպանական միջոցներ կիրառելիս՝ ղեկավարվել Համաձայնագրի 21-րդ հոդվածով սահմանված դրույթներով՝ ապահովելով դրանց կատարումը (Հոդված 21),

4.25. ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինը Համաձայնագրի 21-րդ հոդվածի 3-րդ, 5-ից 7-րդ կետերին համապատասխան իրականացրած ծանուցումների և հարցումների էլեկտրոնային օրինակները տրամադրի այն օրը, երբ ուղարկվում են ծանուցման կամ հարցման պաշտոնական նամակների թղթային տպագիր օրինակները (Հոդված 22, կետ 2),

4.26. Համաձայնագրի մեկնաբանությունից և/կամ կիրառումից բխող ցանկացած վեճ լուծել Համաձայնագրի 5-րդ «Վեճերի լուծում» հավելվածով սահմանված կանոններին և ընթացակարգերին համապատասխան (Հոդված 23),

4.27. Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին և այլ նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան ապահովել, որ Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր կիրառման օրենքները և այլ նորմատիվ իրավական ակտերը, ինչպես նաև Համաձայնագրի գործողության ոլորտին առնչվող ցանկացած հարցերով համապատասխան միջազգային համաձայնագրերը ժամանակին հրապարակվեն՝ առնվազն դրանց ուժի մեջ մտնելու պահից, կամ այլ ձևով դրանց հանրային հասանելիության պահից, այդ թվում՝ հնարավորության դեպքում՝ էլեկտրոնային ձևով և առավելագույն հնարավորության սահմաններում ծանուցել սերբական կողմին ցանկացած միջոցների մասին, որոնք, հայկական կողմի կարծիքով, կարող են զգալիորեն ազդել Համաձայնագրի գործողության վրա կամ որևէ ձևով էապես ազդել Համաձայնագրի շրջանակներում սերբական կողմի շահերի վրա (Հոդված 24),

4.28. ընդունել Հայաստանի Հանրապետության և Սերբիայի Հանրապետության միջև առևտրում էլեկտրոնային առևտրի աճող դերը, և Համաձայնագրի՝ ապրանքների առևտրին վերաբերող դրույթներին աջակցելու նպատակով, փոխադարձ շահերից ելնելով՝ սերբական կողմի հետ համագործակցել էլեկտրոնային առևտրի ոլորտում (Հոդված 25),

4.29. Համաձայնագրի արդյունավետ կիրառումն ապահովելու և սերբական կողմի հետ Համաձայնագրի շրջանակներում ցանկացած հարցով հաղորդակցությունը հեշտացնելու նպատակով, Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու պահից մեկ (1) ամսվա ընթացքում նշանակել կոնտակտային կետ կամ կոնտակտային կետեր և դրանց մասին ծանուցել սերբական կողմին, ինչպես նաև անհապաղ ծանուցել Հայաստանի Հանրապետության կոնտակտային կետերի մասին տվյալների ցանկացած փոփոխությունների մասին (Հոդված 29, կետ 1),

4.30. որպես Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետություն՝ առանց ներմուծման մաքսատուրքի վճարման, ներմուծման հնարավորություն ընձեռել այն ապրանքների համար, որոնք ծագում են Սերբիայի Հանրապետությունից՝ Համաձայնագրի 2-րդ Հավելվածի համաձայն սահմանված սակագնային քվոտաների ծավալով (Հավելված 2, հոդված 2, կետ 2),

4.31. Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածով նախատեսված ապրանքների ծագման երկիրը որոշելու կանոնները կիրառել սակագնային արտոնություններ տրամադրելու նապատակով համաձայն Համաձայնագրի (Հավելված 3, հոդված 1),

4.32. Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 4-րդ հոդվածում նշված ապրանքները ամբողջությամբ դիտարկել որպես Սերբիայում ստացված կամ արտադրված ապրանքներ (Հավելված 3, հոդված 4),

4.33. չնայած Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի՝ «Ապրանքների ծագման երկիրը որոշելու կանոններ» (այսուհետ՝ Կանոններ) 3-րդ հոդվածի «b» ենթակետի դրույթներին, մի Կողմից ծագող ապրանքները կամ նյութերը, որոնք օգտագործվում են մյուս Կողմում ապրանքի արտադրության ընթացքում որպես նյութեր, դիտարկել որպես ծագող այն Կողմից, որտեղ իրականացվել են դրանց վերամշակման վերջին գործողությունները, բացառությամբ այն նյութերի, որոնք նշված են Կանոնների 7-րդ հոդվածի 1-ին կետում. այդպիսի նյութերի ծագումը հաստատվում է լիազոր մարմնի կողմից տրված ապրանքի ծագման հավաստագրով (CT-2 ձև) (Հավելված 3, հոդված 6),

4.34. որպես արտահանող կողմ՝ ներմուծող սերբական կողմի մաքսային մարմիններին ներկայացնել Համաձայնագրի Հավելված 3-ի 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետում սահմանված պայմանների կատարումը հաստատող համապատասխան փաստաթղթային ապացույցներ՝ Համաձայնագրի Հավելված 3-ի 9-րդ հոդվածի 3-րդ կետում նշված փաստաթղթերից մեկի ներկայացմամբ (Հավելված 3, հոդված 9, կետ 3),

4.35. ապրանքներին տրամադրել ազատ առևտրի ռեժիմ՝ Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 10-րդ հոդվածում շարադրված՝ ազատ առևտրի ռեժիմի տրամադրման պայմաններին համաձայն, իսկ ազատ առևտրի ռեժիմի տրամադրումը մերժելիս առաջ-

նորդվել Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 11-րդ հոդվածում շարադրված ազատ առևտրի ռեժիմի տրամադրումը մերժելու հիմքերով (Հավելված 3, հոդվածներ 10 և 11),

4.36. ապահովել, որ ազատ առևտրի ռեժիմ ստանալու նպատակով ապրանքների ծագումը հաստատելու համար սերբական կողմի մաքսային մարմինն բնօրինակով և թղթային տարբերակով՝ բացառությամբ Կանոնների 14-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքի, ներկայացվի ապրանքի ծագման հավաստագիր (CT-2 ձև)՝ Կանոնների N 1 Հավելվածում նախատեսված ձևով և պատշաճորեն լրացված՝ Կանոնների 12-րդ և 18-րդ հոդվածներում նշված պահանջներին համապատասխան (Հավելված 3, Հոդված 12, կետեր 1, 2),

4.37. ապահովել, որ ապրանքի ծագման մասին հավաստագրի կամ ապրանքի ծագման մասին հայտարարագրի կամ ապրանքի ծագման հավաստագրի (CT-2 ձև) ներկայացում ազատ առևտրի ռեժիմից օգտվելու իրավունք ստանալու համար չպահանջվի այն ծագող ապրանքների բեռների ներմուծման ժամանակ, որոնց մաքսային արժեքը չի գերազանցում երկու հարյուր (200) եվրոյին համարժեք գումարը, պայմանով, որ այդ ներմուծումը չի հանդիսանում մի քանի խմբաքանակի մաս, որը հիմնավորված ձևով կարող է դիտարկվել որպես ապրանքի ծագման հավաստագրի (CT-2 ձև) կամ ապրանքի ծագման հայտարարագրի տրամադրումից խուսափելու նպատակով ձեռնարկված կամ կազմակերպված միջոց (Հավելված 3, Հոդված 14, կետ 1),

4.38. սերբական կողմի հետ իրականացնել վարչական համագործակցություն Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 15-րդ հոդվածում սահմանված կանոններին համապատասխան կարգով (Հավելված 3, Հոդված 15),

4.39. որպես ներմուծող կողմ արտագնա ստուգում իրականացնելու համար Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմնի միջոցով արտահանող սերբական կողմի վերիֆիկացիայի մարմնին ուղարկել գրավոր հարցում (այսուհետ՝ արտագնա ստուգման հարցում) այդպիսի ստուգում իրականացնելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության մտադրության մասին, որը կլինի հիմնավորված, հնարավորինս

լիարժեք և inter alia կներառի Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 16-րդ հոդվածի 4-րդ կետում նախատեսված տեղեկատվությունը (Հավելված 3, Հոդված 16, կետեր 3 և 4),

4.40. այն դեպքում, եթե Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 16-րդ հոդվածի 5-րդ կետում նշված պատասխանը չի ստացվել նույն հոդվածի 3-րդ կետում նշված արտագնա ստուգման հարցումն ուղարկելուց հետո վաթսուն (60) օրվա ընթացքում, կամ ստացվել է արտագնա ստուգումն իրականացնելու մերժում, ապա որպես հարցումն ուղարկած ներմուծող Կողմ, մերժել ազատ առևտրի ռեժիմի տրամադրումն արդեն իսկ ներմուծված ապրանքների համար, որոնց նկատմամբ հայցվել էր արտագնա ստուգում (Հավելված 3, Հոդված 16, կետ 6),

4.41. ապահովել, որ արտագնա ստուգումը սկսվի գրավոր համաձայնությունը ստանալու օրվանից վաթսուն (60) օրվա ընթացքում և ավարտվի ողջամիտ ժամկետում, սակայն ոչ ուշ, քան այդպիսի գրավոր համաձայնությունը ստանալուց հետո հարյուր հիսուն (150) օրվա ընթացքում, որի արդյունքները կձևակերպվեն անգլերեն լեզվով՝ արտագնա ստուգման արդյունքների մասին հաշվետվության ձևով՝ պարունակելով Համաձայնագրի 3-րդ Հավելվածի 16-րդ հոդվածի 10-րդ կետում նշված տեղեկատվությունը, ինչպես նաև ապահովել, որ արտագնա ստուգումն իրականացնող ստուգող անձնակազմը ոչ ուշ, քան գրավոր համաձայնությունը ստանալուց հետո երկու հարյուր (200) օրվա ընթացքում ստուգվող անձին ուղարկի այդպիսի ստուգման արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություն (Հավելված 3, Հոդված 16, կետեր 7, 10 և 11),

4.42. հակազնագցման ուսումնասիրությունների և ցանկացած հետագա հակազնագցման ընթացակարգերի անցկացման նպատակով, ներառյալ՝ վերանայումները, չկիրառել արտահանող սերբական կողմի ներքին շուկայում սպառման համար նախատեսված համանման ապրանքների նորմալ արժեքի որոշման ոչ մի մեթոդ, որոնք, համաձայն Հակազնագցման մասին համաձայնագրի 2-րդ հոդվածի 2.7 կետի կամ ՄԱԳՀ 1994-ի I-ին Հավելվածում (Ծանոթագրություններ և լրացուցիչ դրույթներ) պարունակվող ՄԱԳՀ 1994-ի VI-րդ հոդվածի 1-ին կետի Երկրորդ լրացուցիչ դրույթի,

մասամբ կամ ամբողջությամբ հիմնված են սուռոգատ երկրի տվյալների վրա (Հավելված 4),

4.43. հակազնազցման ուսումնասիրությունների և ցանկացած հետագա հակազնազցման գործողությունների անցկացման նպատակով, ներառյալ՝ վերանայումները, չկիրառել որևէ մեթոդ, որը թույլ է տալիս հաշվի չառնել կամ ճշգրտել արտահանող սերբական կողմի ներքին շուկայում սպառման համար նախատեսված համանման ապրանքի արտահանողների և (կամ) արտադրողների ծախքերի մասին տվյալները այն դեպքերում, երբ ուսումնասիրությունն անցկացնող մարմինը եզրակացրել է, որ շուկաների գործելու, արտադրության գործոնների առանձնահատկությունների հետևանքով գոյություն ունի «հատուկ շուկայական իրավիճակ» համանման ապրանքի շուկայում՝ և (կամ) ուսումնասիրության օբյեկտ հանդիսացող ապրանքի արտահանողների կամ արտադրողների փաստաթղթերում գրանցված ծախքերը ողջամտորեն չեն արտացոլում ուսումնասիրության օբյեկտ հանդիսացող ապրանքի արտադրության և վաճառքի հետ կապված ծախքերը, այն ժամանակ, երբ փաստաթղթերը ցանկալի կամ բավարար չափով համապատասխանում կամ վերարտադրում են այն ծախքերը, որոնք այդ արտահանողները կամ արտադրողները կրել են (Հավելված 4),

4.44. եթե Համաձայնագրով այլ բան նախատեսված չէ, Համաձայնագրի 5-րդ Հավելվածի դրույթները կիրառել սերբական կողմի հետ ցանկացած վեճերի նկատմամբ, որոնք ծագում են Համաձայնագրի դրույթների մեկնաբանման և/կամ կիրառման ժամանակ, երբ հայկական կողմը համարում է, որ սերբական կողմի միջոցը հակասում է Համաձայնագրի դրույթներով սահմանված պարտավորությանը, կամ որ սերբական կողմը չի կատարում Համաձայնագրով ստանձնած իր պարտավորությունները (Հավելված 5, Հոդված 3),

4.45. ապահովել, որ քննությունները, որոնց շրջանակներում ներգրավվել են բարի ծառայություններ, միջնորդություն և հաշտարարություն և, մասնավորապես, այդպիսի քննությունների ընթացքում վեճի Կողմերի դիրքորոշումները գաղտնի պահվեն և

չվնասեն վեճի Կողմերի որևէ իրավունք ցանկացած հետագա քննություններում (Հավելված 5, Հոդված 6, կետ 2):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց** .

1. 2019 թվականի հոկտեմբերի 25-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության և իր անդամ պետությունների՝ մի կողմից, և Սերբիայի Հանրապետության՝ մյուս կողմից, միջև ազատ առևտրի մասին» համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

2 մարտի 2021 թվականի
ՍԴՈ- 1581